

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **A. D.**, zast. advokátem Mgr. Tomášem Císařem, se sídlem Vinohradská 22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 25. 1. 2019, č. j. 32 Az 47/2017 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2017, č. j. OAM-1040/ZA-ZA11-K10-2016, ve věci mezinárodní ochrany; tímto rozhodnutím nebyla stěžovateli udělena mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

[2] Krajský soud neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji. Vycházel z obsahu spisu, z něhož se podává následující:

[3] Stěžovatel podal dne 8. 12. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, kterou doplnil dne 19. 12. 2016, stejného dne s ním byl proveden i pohovor. Uvedl, že je ukrajinské národnosti i státní příslušnosti, bez náboženského vyznání, nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany a nikdy se politicky neangažoval. Je svobodný a bezdětný. Uvedl, že do ČR přicestoval v roce 2012 za účelem práce, měl české vízum (poprvé byl v ČR již v roce 2006). Za jediný důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl válku na Ukrajině, do níž nechce nastoupit. Ke svému životu uvedl, že po celou dobu ve vlasti žil ve městě K. v R. oblasti, bydlel v bytě s rodiči. Na Ukrajině neměl žádnou práci, proto v roce 2012 odjel do ČR. Bydlel zde na různých místech a pracoval na stavbách, poslední rok žil v H. K. Neví, z jakého důvodu a od kdy již nemá vízum. Zjistil to před dvěma měsíci, když ho kontrolovali. Poté, co se dozvěděl, že s doklady již nic neudělá, rozhodl se požádat o mezinárodní ochranu. Dalším důvodem jeho žádosti je válka na Ukrajině. Uvedl, že dostává předvolání do armády. Dozvěděl se o tom od rodičů, s nimiž je ve spojení. Poprvé mu předvolání přišlo na začátku války asi před dvěma lety. Od té doby je to kolem dvaceti předvolání. Doplnil, že ve svých osmnácti letech vykonal základní vojenskou službu, sloužil rok a půl. Další vojenskou službu nastoupit nechce. Svoje si odsloužil, zažil jaké to je sloužit v armádě, nechce to již opakovat, nechce také nikoho zabít. Vysvětlil, že o mezinárodní ochranu dříve nepožádal proto,

že měl české doklady a pracoval zde. Potom sice ztratil svůj cestovní doklad, ale jeho ztrátu nijak neřešil. Do vlasti se vrátit nechce, musel by do války, kam stále odvádějí. Jiné důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany nemá. Doplnil, že nikdy neměl ve vlasti problémy se státními orgány nebo soukromými osobami.

[4] Součástí správního spisu, z něhož krajský soud vycházel, jsou informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Při posouzení žádosti žalovaný konkrétně vycházel z Informace OAMP: Situace v zemi – Politická a bezpečnostní situace, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 24. 11. 2016; z Informace MZV ČR, č. j. 103518/2016-LPTP ze dne 3. 6. 2016 a č. j. 115045-LPTP ze dne 9. 10. 2015 - Podmínky výkonu základní vojenské služby, Postih za nenastoupení k výkonu základní vojenské služby, Civilní/alternativní služba, Podmínky pro vyslání do oblastí bojů na východě země (ATO), Základní vojenská služba/vojenská služba v rámci částečné mobilizace; z Výroční zprávy Human Rights Watch 2017- Ukrajina ze dne 12. 1. 2017; zprávy MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině ze dne 13. 4. 2016; Zprávy Vysokého komisaře OSN pro lidská práva o stavu lidských práv na Ukrajině v období od 16. 8. 2016 do 15. 11. 2016 ze dne 9. 12. 2016; Informace ČTK – „Na východě Ukrajiny už nejsou podle Porošenka mobilizováni vojáci“ ze dne 2. 11. 2016; Výnosu prezidenta Ukrajiny č. 411/2016 ze dne 26. 9. 2016; Zprávy Amnesty International – Rozsudky smrti a popravy v roce 2015 ze dne 3. 5. 2016; 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016; Zprávy Freedom House-Svoboda ve světě – Ukrajina z 27. 1. 2016 a Výroční zprávy Amnesty International 2017 ze dne 22. 2. 2017. Dále vycházel z informací získaných z Cizineckého informačního systému (CIS) a protokolů o vyjádření stěžovatele ve věci jeho správního vyhoštění vedeného v roce 2012 a 2016. Stěžovateli byla dána možnost dle § 36 odst. 3 správního řádu se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Uvedené možnosti nevyužil, doplnění podkladů v průběhu řízení nenavrhl.

[5] Krajský soud se především zabýval namítanými formálními nedostatky rozhodnutí, které neshledal. Co se týče namítaného věcného pochybení, dle krajského soudu z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem podrobně zabýval, posuzoval azylový příběh stěžovatele na základě jeho výpovědí učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu, které pocházejí z různých informačních zdrojů a lze je označit za objektivní a aktuální v době rozhodování správního orgánu; při užití zpráv a informací postupoval v souladu s přísnými kritérii, která jsou stanovena rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, tj., že zprávy musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, jaký ve správním řízení zjištěný skutkový stav vzal žalovaný za rozhodný, jaké podklady pro rozhodnutí opatřil, jak uvážil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech při hodnocení zákonných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle §§ 12 až 14b) zákona o azylu. Krajský soud shodně s žalovaným dospěl k závěru, že stěžovatel nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, stěžovatel výslovně uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení, nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů; důvody svého odchodu z Ukrajiny s touto problematikou nespojoval. Žalovaný dle krajského soudu žádost o mezinárodní ochranu posoudil komplexně ve vztahu ke všem možným formám mezinárodní ochrany, jež je upravena v §§ 12 až 14b) zákona o azylu a svůj závěr ohledně nesplnění zákonných podmínek pro její udělení náležitě odůvodnil (§ 68 odst. 3 správního řádu). Krajský soud odkázal na stranu 4 až 6 napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný vypořádal s obavou stěžovatele z povolání do ukrajinské armády a jeho neochotou účastnit se bojů, které aktuálně probíhají ve východní části Ukrajiny. Krajský soud zde odkazuje na četnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se opakovaně zabýval problematikou odmítání

pokračování

nástupu vojenské služby. Krajský soud poukázal na to, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuváděl, že by odmítání nástupu do armády souviselo s jeho náboženským vyznáním nebo politickým přesvědčením. Uvedl pouze, že nechce nastoupit do války a nechce zabíjet. Žalobní námítku, že se odmítá zapojit do války vzhledem ke svému přesvědčení, nijak blíže nerozvedl; ve správním ani soudním řízení povolávací rozkaz nepředložil, dle jeho výpovědi si ani žádný nepřevzal. Z podkladů založených ve správním spise plyne, že povolávací rozkazy lze na Ukrajině doručovat pouze do vlastních rukou, nikoliv do rukou rodinných příslušníků či obecně na adresu posledního hlášeného pobytu; pokud tedy dotýčný takové dokumenty vlastnoručně nepřevzme, nejsou považovány za doručené, a neplyne z nich povinnost nástupu vojenské služby ani hrozba trestu za její nenastoupení. Z Informace MZV ČR ze dne 9. 10. 2015 vyplývá, že v tzv. zóně ATO mohou být nasazeni v současné době pouze profesionální vojáci a dobrovolníci. Krajský soud uvedl, že samotná neochota stěžovatele nastoupit do armády nebo snaha vyhnout se nástupu do armády, není sama o sobě důvodem k udělení mezinárodní ochrany, zejména pokud povinnost ji nastoupit se týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení. Krajský soud rovněž poukázal na to, že z výpovědi stěžovatele jasně vyplynulo, že do ČR přijel v roce 2012 kvůli práci a za tím účelem měl pracovní vízum; o pobytové oprávnění přišel a na území ČR pobýval nelegálně; bylo s ním vedeno řízení o správním vyhoštění, v jehož rámci do protokolu ze dne 6. 11. 2016 potvrdil, že do ČR přijel kvůli práci. Dále uvedl, že na Ukrajině má manželku (v rozporu s tím v žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že je svobodný) a pokud dostane správní vyhoštění, rád vycestuje do své vlasti, už se těší za manželkou. Namísto odjezdu do vlasti požádal o mezinárodní ochranu. Z uvedeného jednání stěžovatele lze dle krajského soudu dospět k závěru o zjevné účelovosti jím podané žádosti o mezinárodní ochranu, jejímž cílem byla legalizace pobytu na území ČR.

[6] Krajský soud neshledal důvodnou ani námítku stran neudělení humanitárního azylu, neboť stěžovatel žádné relevantní důvody neuváděl; v případě neudělení doplňkové ochrany krajský soud poukázal na to, že jejím smyslem a účelem poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Dle krajského soudu i v tomto případě žalovaný vycházel jak z informací od samotného stěžovatele, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda stěžovateli hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není; dle krajského soudu se žalovaný vypořádal i s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, když poukázal na fakt, že stěžovatel je osoba, proti které nebylo ve vlasti nikdy vedeno žádné trestní stíhání a která se v průběhu správního řízení nezmínila o žádném jednání vůči sobě ze strany státních orgánů Ukrajiny, které by bylo možné považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Jako vážnou újmu nelze shledat ani nutnost případně vykonat vojenskou službu ve vlasti, neboť ji nelze považovat za nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, ale je vnímána jako jedna ze základních státoobčanských povinností. Žalovaný se vypořádal i s otázkou, zda by žalobci mohla hrozit nějaká újma v souvislosti s tím, že v zahraničí požádal o mezinárodní ochranu. Ze zprávy MZV ČR č. j. 103518/2016-LTPT ze dne 3. 6. 2016 vyplývá, že není známo, že by byli neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu po návratu na Ukrajinu nějakým způsobem perzekuováni, diskriminováni či znevýhodňováni ze strany státních orgánů či soukromých osob.

[7] Krajský soud rovněž ve vztahu k § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu na základě zpráv opatřených žalovaným, skutečností známých mu z úřední činnosti v jiných věcech žadatelů o mezinárodní ochranu z Ukrajiny a při zohlednění judikatury Nejvyššího správního soudu

z poslední doby posuzující aktuální bezpečnostní situaci na Ukrajině, ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že situaci na Ukrajině nelze vyhodnotit jako ozbrojený konflikt ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země, situace na západě a středu země je klidná a stabilní. Ze správního spisu a výpovědí stěžovatele je zřejmé, že žil v R. oblasti nacházející se na severovýchodě Ukrajiny, která není ozbrojenými srážkami separatistů a vládních vojsk bezprostředně zasažena. K obavě stěžovatele z povolání do armády krajský soud poukazuje na Výnos prezidenta Ukrajiny č. 411/2016, ze dne 26. 9. 2016 a Informaci MZV ČR ze dne 9. 10. 2015, z nichž vyplývá, že v tzv. zóně ATO mohou být nasazení v současné době pouze profesionální vojáci a dobrovolníci; uvedenému zjištění pak odpovídá i samotné sdělení stěžovatele, který v rámci pohovoru na dotaz žalovaného, zda jeho bratři byli na Ukrajině v rámci současných mobilizací povolání do války, uvedl, že nikoli a že mladší bratr se nedávno vrátil ze základní vojenské služby. Krajský soud tak nepřisvědčil stěžovateli, že by žalovaný zjistil skutkový stav ohledně skutečností relevantních pro udělení mezinárodní ochrany (ať už azylu či doplňkové ochrany) v zemi jeho původu neúplně či nedostatečně nebo že by pochybil při vyhodnocování obstaraných důkazů. Dle názoru krajského soudu nebylo prokázáno naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu; rovněž vycestování stěžovatele není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu].

[8] V kasační stížnosti stěžovatel tvrdí, že ve správním řízení byl zásadním způsobem porušen především § 3 správního řádu, neboť správní orgán nezjistil stav věcí, o němž nejsou důvodné pochybnosti; § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, protože jak je evidentní z napadených správních rozhodnutí, správní orgány nepřihlédly ke specifickým okolnostem řešeného případu a už vůbec nešetřily oprávněné zájmy účastníka řízení. Dále zejména namítá zcela nedostatečné posouzení možnosti udělení azylu dle § 14a zákona o azylu; za absurdní považuje pak zdůvodnění ve vztahu k absenci hrozby vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu; správní orgán v tomto ohledu vychází ze zcela nedostatečně zjištěného stavu věci. Stěžovatel se domnívá, že snad není nutné dokazovat aktuální situaci na Ukrajině, neboť ta je všeobecně známa a platí, že obecně známé skutečnosti není třeba dokazovat. Správní soud stejně jako správní orgány se však domnívají, že s ohledem na místo původu stěžovatele odmítají jeho možné zasažení probíhajícím konfliktem. Stěžovateli nicméně reálně v případě návratu do vlasti hrozí odvod do armády, a to zejména s ohledem na rozsáhlou dezerci v počátku ozbrojeného konfliktu, kdy armáda musí početní nedostatek doplňovat odvody bojeschopných mužů, ale i žen. Stěžovatel závěrem v tomto ohledu poukazuje na závěry NSS učiněné v rozhodnutí č. j. 5 Azs 28/2008 – 61, kde tento konstatuje, že „*pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy zakotvené v § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí být kumulativně splněny následující podmínky: (1) země původu žadatele o mezinárodní ochranu se nachází v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu; (2) žadatel o mezinárodní ochranu je civilista; (3) žadatel o mezinárodní ochranu by byl v souvislosti s tímto konfliktem v zemi původu vystaven vážnému a individuálnímu obroženi života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí*“. Že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt neurčitého rozsahu, v tom smyslu, že nelze určit, zda ještě vnitřní nebo už mezinárodní snad není nutno dále odůvodňovat, stěžovatel je již v současné době pouhý civilista a ze zpráv z Ukrajiny je zjevné, že dochází k nerozlišujícímu násilí, kdy v důsledku této situace umírají civilisté. Podmínky pro udělení mezinárodní ochrany v tomto ohledu jednoznačně uděleny jsou. Stěžovateli v případě návratu do domovské vlasti hrozí nedobrovolné zapojení do zmíněného konfliktu a tento bude následně vystaven právě nebezpečí azylově relevantní újmy. Stěžovatel je přesvědčen, že ani soudem ani správním orgánem nebyla otázka hrozící vážné újmy náležitě posouzena, čímž tyto orgány zatížily svá rozhodnutí nepřezkoumatelností.

pokračování

[9] Stěžovatel se domnívá, že správní orgán neshromáždil dostatečné a zejména aktuální podklady nezbytné pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, přičemž nechává veškerou důkazní tíhu na účastníku řízení. Stěžovatel dle svého přesvědčení dostatečně vyložil důvod své obavy, když sdělil, že nechce bojovat, neboť nechce zabíjet Rusy. Zprávy o bezpečnostní situaci na Ukrajině se přitom výslovně vyjadřují v tom smyslu, že na Ukrajině hrozí vysoké nebezpečí ze strany soukromých osob, a to především pro osoby dlouhodobě se zdržující a pracující v zahraničí. V tomto kontextu si stěžovatel dovoluje upozornit na metodickou Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN, v roce 1992 (čl. 195 – 219, které se věnují problematice prokazování faktů).

[10] Stěžovatel je přesvědčen, že z důvodů uváděných v žádosti o přiznání azylu, stejně jako při provedených pohovorech, je zjevné, že pokud by uváděné skutečnosti neosvědčovaly důvodnost přiznání azylu dle § 12 zákona o azylu, pak nepochybně odůvodňují přiznání humanitárního azylu, neboť stěžovatel uvedl zcela konkrétní a pro věc podstatné skutečnosti, které však byly příslušnými orgány vyhodnoceny zcela v rozporu s jejich významem. Soud se ve svém rozhodnutí v podstatě toliko odkazuje na vyhodnocení provedené správním orgánem, s tím, že motivem žádosti stěžovatele je lepší život a obava z možného konfliktu. Stěžovatel musí opětovně konstatovat, že nikoliv pouze správním orgánem, ale rovněž i soudem je zlehčována komplikovanost situace v místě, do něhož se má stěžovatel vrátit a zcela ignorovány relevantní skutečnosti a zohledňovány toliko argumenty vytržené z kontextu. Stěžovatelem bylo zcela prokazatelně konstatováno, že se obává možného způsobení vážné újmy v důsledku nuceného zapojení do ozbrojeného konfliktu, případně mu hrozí možné stíhání ze strany státních institucí, neboť odmítl výkon vojenské služby.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že je přesvědčen, že jak jeho rozhodnutí, tak i kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. V podrobnostech odkazuje na odůvodnění správního rozhodnutí, obsah správního spisu a zejména na samotné odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu, s nímž se ztotožňuje, a z něhož zcela jednoznačně vyplývá, proč soud v posuzované věci neshledal pochybení správního orgánu, který ve správním řízení o udělení mezinárodní ochrany rozhodl tak, že stěžovateli neudělil mezinárodní ochranu v žádné z jejích forem. Dle žalovaného stížní námitky, tak jak jsou uplatněny v kasační stížnosti, neprokazují, že by správní orgán porušil některé ustanovení správního řádu či zákona o azylu, a nadále trvá na správnosti vydaného rozhodnutí.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[13] Nejvyšší správní soud především připomíná, že kasační stížnost, je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů. Stěžovatel tak musí specifikovat a vymezit jednotlivá skutková a právní tvrzení, z nichž je dovozována nezákonnost napadeného soudního rozhodnutí, nikoli své výhrady směřovat k rozhodnutí vydaným ve správním řízení. Z kasační stížnosti tak musí být zřejmé, které závěry krajského soudu pokládá stěžovatel za nedostatečné, respektive nesprávné. Vytýkané vady rozsudku krajského soudu však nemohou spočívat toliko ve skutečnosti, že krajský soud nepřisvědčil žalobní argumentaci stěžovatele, a že po provedeném řízení dospěl ve svém rozsudku k závěrům, byť by i byly shodné se závěry správního orgánu, se kterými stěžovatel nesouhlasí. Stěžovatel vesměs zcela obecně poukazuje na to, že správní orgán nepřihlédl ke specifickým okolnostem řešeného případu

a už vůbec nešetřil oprávněné zájmy stěžovatele, aniž by však vytýkal konkrétní skutkové či právní vady napadenému rozsudku; tomuto fakticky vytýká pouze v obecné rovině jeho nepřezkoumatelnost.

[14] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*. 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístež změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele*.

[15] Nejvyšší správní soud konstatuje, že v kasační stížnosti předestřené námitky se netýkají právních otázek, k nimž by bylo nutné se judikatorně vyjádřit, neboť sama skutečnost, že stěžovatel hodnotí rozhodné skutečnosti a jejich význam pro posouzení udělení mezinárodní ochrany jeho osobě jinak než správní orgán či soud, nesvědčí o pochybení, natož o zásadním pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Obecnou námitku nepřezkoumatelnosti, kterou by bylo lze považovat za pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele, resp. jednalo by se tak závažnou vadu, k níž by byl povinen Nejvyšší správní soud přihlídnout z úřední povinnosti, neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou; krajský soud podrobně popsal rozhodný skutkový stav a rozvedl své právní závěry vyplývající ze zjištěného skutkového stavu; v odůvodnění rozsudku je přitom jasně a jednoznačně uvedeno, jak soud rozhodl o žalobě, z jakých důvodů považuje rozhodnutí správního orgánu za zákonné, i jak uvážil o všech žalobních námitkách a tvrzeních stěžovatele uvedených v jeho žalobě, přičemž se ve svém rozhodnutí ani neodchýlil od ustálené a vnitřně jednotné judikatury dlouhodobě zastávané Nejvyšším správním soudem.

[16] Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[17] Povinností žalovaného je žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudit na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, z hlediska všech zákonných forem mezinárodní ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2011, č. j. 5 Azs 6/2010 - 107, publikované pod č. 2289/2011 Sb. NSS). V daném případě tak žalovaný učinil a dospěl k závěru, že tvrzení uváděná stěžovatelem ani skutečnosti, které vyšly v průběhu řízení najevo, neodůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu, a tento závěr v napadeném rozsudku potvrdil rovněž krajský soud.

[18] Dle Nejvyššího správního soudu jak žalovaný, tak krajský soud ve svém hodnocení vycházeli z toho, že situace na Ukrajině je značně nepřehledná a nadále se vyvíjí. Z dostupných informací však dospěli k závěru, že se jedná o ozbrojený konflikt, jenž se odehrává pouze ve východní části Ukrajiny. Dále pak zdůraznili, že stěžovatel pochází z části Ukrajiny,

pokračování

kde nebude v případě návratu do země původu přímo ohrožen vážnou újmou ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu na základě ozbrojeného konfliktu.

[19] Krajský soud při hodnocení situace na Ukrajině, jakož i možného či hrozícího zapojení občanů do bojů, vycházel z četné judikatury Nejvyššího správního soudu, na kterou v odůvodnění napadeného rozsudku bohatě odkázal; Nejvyšší správní soud již proto nepovažuje za nutné ji opětovně uvádět.

[20] Stěžovatel tvrdí, že mu v případě jeho návratu na Ukrajinu reálně hrozí riziko vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) z důvodu jeho odvodu do armády, neboť *ukrajinská armáda musí svůj početní nedostatek s ohledem na rozsáhlou dezerci v počátku ozbrojeného konfliktu doplňovat nyní odvody bojeschopných mužů, ale i žen*, z důvodu čehož se stěžovatele dovolává „udělení azylu dle § 14a zákona o azylu.“ Tuto svou myšlenkovou konstrukci stěžovatel dovozuje z údajného splnění všech tří podmínek pro prokázání existence skutečného nebezpečí vážné újmy, které vyjmenovává NSS v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, z něhož stěžovatel nepřilehavě na svůj konkrétní případ cituje. Přitom však opomíná, že pro existenci skutečného nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu musí, jak soud v uvedeném rozsudku konstatoval, být splněna mimo jiné podmínka, že je žadatel o udělení mezinárodní ochrany civilista. Stěžovatel - opírající svou argumentaci o hrozbu odvodu do armády - tuto podmínku nespĺňuje, a tudíž u něj ani nemohou být shledány důvody pro udělení doplňkové ochrany. Výkon vojenské služby ve výjimečných případech, kdy žadatel prokáže, že výkon vojenské služby vyžaduje jeho účast na vojenských akcích, které jsou v rozporu s jeho politickými, náboženskými či morálními názory či jinými odpovídajícími důvody svědomí, může být pouze důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu (a nikoli tedy doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu).

[21] Nejvyšší správní soud odkazuje např. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 3. 6. 2016, č. j. 5 Azs 135/2015 – 39, v němž konstatoval, že branná povinnost spojená s účastí na ozbrojeném konfliktu, by za určitých okolností mohla být významná z pohledu možného pronásledování z azylově relevantních důvodů ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, který musí být vykládán v souladu s čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011, o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „nová kvalifikační směrnice“). Podle čl. 9 odst. 2 písm. e) nové kvalifikační směrnice může být za pronásledování mimo jiné považováno trestní stíhání nebo trest za odepření výkonu vojenské služby za konfliktu, jestliže by výkon vojenské služby zahrnoval zločiny nebo jednání spadající mezi důvody vyloučení uvedené v čl. 12 odst. 2 této směrnice. Dále podle čl. 9 odst. 2 písm. b) a c) nové kvalifikační směrnice mohou být za pronásledování obecně považována také právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačním způsobem, a také nepřiměřené nebo diskriminační trestní stíhání nebo trestání [včetně případného takového nepřiměřeného trestání odepření výkonu vojenské služby z důvodu svědomí; k těmto otázkám viz zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 24, a ze dne 26. 2. 2016, č. j. 5 Azs 168/2015 - 36, oba dostupné na www.nssoud.cz, a v nich citovaný rozsudek Soudního dvora EU ze dne 26. 2. 2015 ve věci *Shepherd*, C-472/13, ECLI:EU:C:2015:117, zabývající se výkladem obdobných ustanovení předchozí kvalifikační směrnice, tj. čl. 9 odst. 2 písm. b), c) a e) směrnice Rady 2004/83/ES]. Stěžovatel ovšem ve smyslu citovaných rozhodnutí otázku svého možného narukování do armády nenamítal a ve své žalobě ani v kasační stížnosti ji nespojoval s možnými důvody pronásledování, nýbrž namítal naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany v důsledku bezprostředního

ohrožení jeho života v případě nasazení v bojích. K uvedenému je však třeba podotknout, že § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, v relevantním znění, je nutné vykládat totožně s čl. 15 písm. c) kvalifikační směrnice, dle něhož se udělení doplňkové ochrany z důvodu vážného a individuálního ohrožení života nebo nedotknutelnosti v důsledku svévolného násilí během mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu vztahuje výhradně na civilisty [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68, publikovaný pod č. 1840/2009 Sb. NSS, či výše citovaný rozsudek ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 – 24, a rovněž současné znění § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu]. Zmíněné omezení rozsahu doplňkové ochrany je výrazem toho, že branná povinnost je legitimní povinností občana vůči domovskému státu, akceptovanou i v mezinárodním měřítku, a službu v armádě při mobilizaci tak nelze považovat za ohrožení svévolným (přesněji řečeno „nerozlišujícím“) násilím vyplývajícím z ozbrojeného konfliktu.

[23] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se *prima facie* v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu jednotlivých ustanovení zákona o azylu, který je v judikatuře vyjádřen. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[24] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. července 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu